

»Straža« izhaja v torek in petek.
Rokopisi se ne vračajo. Telefon 290.

STRAŽA

Uredništvo in upravnštvo je v
Mariboru, Koroška cesta št. 5.

1. številka.

Maribor, 7. januarja 1927.

Letnik 19.

Osvobodimo naša mesta!

Vsaka dežela ima kako posebno nadlogo, zoper katero je potrebna smotrena in složna obramba vseh. Makedonija ima makedonstvujoče, dežela ob albanski meji vse vrste banditov, Srbija korupcioniste, Hrvatska Žide in brezvestne demagoge, a Slovenija pa Samostojno demokratsko stranko. V vsaki deželi je torej posebna nadloga in je treba zoper njo posebnega leka.

Da je za Slovenijo največja nadloga ravno Samostojna demokratska stranka — danes ni treba več dokazovati. Proti pričakovanju je ta stranka v letih po preobratu to sama dokazovala. Ne le, da je uničevala ves ta čas politično in gospodarsko svobodo Slovenije, uničila je tudi čast in ugled našega naroda, ker mu je s svojo izdajalsko roko vtisnila krivičen pečat protidržavnosti, avstrijakantstva, kulturne zaslepljenosti itd. Srbi in Hrvati, ki so stoletja gledali na slovenski narod kot na kulturno in narodno zavednega brata, so sedaj sprejemali poročila prihuljene in hinavske Samostojne demokratske stranke in njenih voditeljev in so po teh obvestilih sodili slovenski narod. Ono bratsko razmerje, ki je rodilo državno ujedinjenje kraljevine SHS, je vsled tega minilo in začel se je bratomorni boj, četudi ne krvav. In sedaj, kadarkoli se poskuša, da bi se zopet znašli Srbi, Hrvati in Slovenci v bratskem in složnem sporazumu, je Samostojna demokratska stranka z vso silo na delu, da zapira slovenskemu narodu pot do temeljne rešitve našega državljankega in narodnega soživljenja.

Slovenski narod, četudi večinoma kmetiški narod, je že spoznal, da je zato ravno Samostojna demokratska stranka njegova največja nadloga. Zato jo je že izrinil iz vse dežele. Le tu in tam se še pojavi, a ne pod svojim pravim imenom, pa takoj, ko je razkrinkana, mora izginiti. Le v mestih se je ta stranka do zadnjega šopirila kot nekaka varuhinja slovenske inteligence. V mestih je odločevala, kakor da je ona predstaviteljica največje kulturne sile našega naroda. Vse je klonilo pred njo v gospodarskem in kulturnem oziru in se ji zaupalo. A tudi v mestih je prišlo spoznanje kot že preje na deželi: Samostojna demokratska stranka je največja nečast slovenskih mest. Prva se je odločila Ljubljana. V združenih vrstah je podrla prestol demokratskega gospodstva v naši slovenski prestolici. Boj ni bil lahek in ni še v celem dokončan. Sledilo je Celje. Tudi tu je boj šele v začetku, trenutno je demokratska stranka na tleh. In končno se je podal v ta boj tudi Maribor. Maribor je nekaj let redil to stranko, ker ji je verjel na besedo in podpis. A redil je gada na svojih prsih. Stranka ni držala ne besede, ne podpisa, stranka je izigravala zaupano ji premoč vedno le na škodo našega naroda.

To se je poznalo povsod, na političnem, kulturnem in gospodarskem polju. In kadar je bila priložnost odločevanja ali volitev, vsakokrat se je spontano od vseh in brez razlike pojavila zahteva: Vsi proti SDS! Ni čuda, da so politične skupine, ena tako, druga drugače, iskale poti in jih tudi našle, samo da tudi iz mest izpodrinejo nadlogo Slovenije — SDS.

Slovenska mesta v mariborski oblasti vedo, da je danes to najvažnejša naloga vsega javnega delovanja: še ta zadnja gnezda SDS razdreti, da se ne bodo v teh gnezdih redile pijavke našega naroda, da ne bo iz teh gnezd segala po Sloveniji roka in pobrala cekine, pa jih izpreminjala v blato.

Največjo nadlogo Slovenije — to je Samostojno demokratsko stranko — naj volitve dne 23. januarja preženejo za večno iz naših mest. Slovenska mesta, zdaj je to vaša naloga, dežela jo je že opravila!

V boj proti demokratom!

2.

V mestu Maribor

je škrinjica združenih protidemokratskih strank

druga!

V boj proti socijalistom!

Zakaj gremo v volitve s SLS in z Nemci?

Prijatelji radikali!

Te dni, ko se bo razplamtel volilni boj do viška in ko vas bodo skušali plačani agitatorji in zaslepljeni privrženci SDS in drugih nasprotnih skupin prepričati, da naša pot ni prava, bodite trdni in odločni.

Pred vsem se bodo »zgražali« da ne gremo s SDS v skupno »napredno« fronto, a vaš odgovor pa bo lahak:

»Ne gremo s SDS, ker je bila ravno ona tista skupina, ki je onemogočila našo svoječasno iskreno in pošteno zamišljeno akcijo o zedinjenju vseh naprednih frakcij v Sloveniji!

Ne gremo s SDS, ker je to stranka, ki je na najnesramnejši način prelomila častno obvezo, ki jo je dala g. dr. Ravniharju v Ljubljani pri predprošilih volitvah v narodno skupščino!

Ne gremo s SDS, katere oblastni predsednik g. dr. Lipold izjavlja, da se pogaja z drugimi skupinami samo za »šalo«.

Ne gremo s SDS, ker denuncira že osem let Slovence v Beogradu kot protidržavne elemente!

Ne gremo s SDS, ker je zastopnica velekapitala in uničevalka našega narodnega gospodarstva!

Ne gremo s SDS, ker preganja nedolžne uradnike in njihove družine, samo zato, ker hočejo misliti s svojo lastno glavo!

Ne gremo s SDS, ker zastopa nas Slovence v Beogradu že 8 let tako sijajno, da propada dan za dnevom bolj naše gospodarstvo in da se vedno bolj in bolj množe vrste brezposelnih! —

Potem nas bodo napadali, zakaj gremo s Slovensko Ljudsko Stranko. Tudi na to vprašanje jim boste lahko odgovorili:

»Gremo s SLS, ker hočemo, da se enkrat za vselej neha delitev Slovencev v »liberalce« in »klerikalce«!

Gremo s SLS, ker hočemo, da se enkrat za vselej neha petdesetletna borba »naprednjakov« proti »klerikalcem«, ki je bila najbolj jalova od vseh, kar jih pozna naša zgodovina in je pomenila samo tratenje energije naroda, ki bi se dala s pridom porabiti drugod, pri bolj unosnem delu!

Gremo s SLS, ker je predstavnica Slovencev, kateri so slovenski volilci še pri vsakih dosedanjih volitvah poverili svoje zaupanje!

Gremo s SLS, ker hočemo s tem manifestirati svojo odločno voljo, da se ravno ona, kot predstavnica ogromne večine Slovencev, pozove v vlado, kjer naj popravi, kar je nad Slovenci zagrešila SDS!

Gremo s SLS, ker je stranka pozitivnega dela in ker vemo, da nam bo v prijateljskem sodelovanju z njenimi zastopniki edino mogoče rešiti vse one gospodarske probleme, ki čakajo bodočo mariborsko oblastno skupščino!

Končno vas bodo zmerjali z »narodnimi izdajalci«, ker se nahaja na naši skupni listi tudi zastopnik naše narodne manjšine. Odgovorite tudi tem! Odgovorite jim jasno in odločno, da:

»Gremo z Nemci, ker smatramo volitve v oblastno skupščino za gospodarsko in ne politično in ne nacionalno zadevo!

Gremo z Nemci, ker je to sodelovanje potrebno ravno radi njihove gospodarske in davčne moči, do katere so jim pomagali samostojni demokrati s svojimi »nacionalizacijami«!

Gremo z Nemci, ker so naši državljan, ki imajo enake dolžnosti in zato tudi enake pravice kakor vsi drugi, ki so državljan naše države!

Gremo z Nemci, ker so v osmih letih skupnega sožitja z nami jasno dokazali, da hočejo biti lojalni pripadniki naše kraljevine!

Gremo z Nemci, ker hočemo na ta način manifestirati, da stojimo višje kakor italijanski barbari, ki pobijajo narodne manjšine s koli!

Gremo z Nemci, ker hočemo, da postanejo vez, ki naj spaja našo državo s prijateljsko Nemčijo, s katero bomo nekoč ramo ob rami strli zatiralce naših bratov na Primorskem in njihovih v Tirolu!

Gremo z Nemci, ker se zavedamo, da imamo svoje urade, svojo vlado, svojo državo, svojo vojsko in svojega kralja in ker se zavedamo, da se pri 100.000 slovenskih volilcih v naši oblasti ni treba bati 5000 nemških!

Gremo z Nemci, ker vemo, da radi enega nemškega poslanca med 63 slovenskimi ne bo prav nič ogrožen slovenski značaj mariborske oblastne skupščine in mariborske oblasti.

Osobito pa vprašajte one, ki vam bodo sicer priznavali potrebo zveze med našo državo in Nemčijo proti Italiji, kako si zamišljajo to sodelovanje med Beogradom in Berlinom brez sporazuma med Slovenci in nemško manjšino v naši državi? Kakor se smeje danes vsak Slovenec prijateljstvu z Italijo ravno radi tega, ker je bilo sklenjeno z Mussolinijevo desnico, ko je njegova levica morila naše primorske brate, tako bi se smejal našemu prijateljstvu z Nemčijo vsak Nемец, če bi ga sklepali nad kamenjanimi Nemci v naši državi.

To so naši argumenti! To povejte vsem, ki vas bodo napadali in blatili!

Mestni odbor Narodno-radikalne stranke Maribor.

Iz NRS.

RESOLUCIJA.

Člani Narodne radikalne stranke v Mariboru so na zborovanjih vseh petih pododborov sprejeli soglasno sledečo resolucijo:

1. Odobri se popolnoma volilna kolaboracija Narodne radikalne stranke v mestu Maribor in v mestu Celje s Slovensko ljudsko stranko in z Nemško gospodarsko stranko, kakor tudi v sporazumu s tema dvema strankama postavljena kandidatna lista.

2. Članstvo vseh pododborov se poziva, da se loti nemudoma in z vso vztrajnostjo agitacije med somišljeniki in pristaši naše stranke, da jih pravilno pouči o potrebi nastopa z omenjenima strankama in jih pozove, da store svojo volilno dolžnost.

3. Vsi člani volilci so dolžni, da gredo na dan volitev, to je 23. januarja na volišče in da oddajo svoj glas za listo, na kateri se nahajajo kandidati Narodne radikalne stranke. Za polnoštevilno udeležbo pri volitvi odgovarjajo za svoje člane pristojni pododbori.

4. Vsakdo, ki se na dan volitev ne bo odzval temu pozivu in ne bo izpolnil svoje članske dolžnosti, se bo smatral za izključenega iz Narodne radikalne stranke. Čuvarji škrinjic in zapniki imajo oblog, nadzirati vse člane, da vedo kdo je in kdo ni volil in imajo zamudnike sproti javljati glavnemu volilnemu odboru v strankinem tajništvu.

Narodnost in SDS.

DEMOKRATI SE VEŽEJO Z NEMCI.

Demokrati kričijo v »Jutru« in v »Taboru«, da so »kleikalci« izdali slovenski značaj Maribora, ker smo napravili v mestu Mariboru skupno listo z Nemci in radikali. Mi odločno odklanjamo vsako vmešavanje demokratov v naše zadeve. Lemokratski hinavci nas ne bodo učili narodnega mišlje-

nja! Ker imamo na svoji listi tudi Nemca, p. v. demokrati, da smo narodni izdajalci. Ko pa nam očitajo izdajstvo, se pa sami vežejo z Nemci, in to je dovoljeno po njihovi morali. Poglejmo si natančneje te hinavce.

1. Pri volitvah leta 1924 so demokrati stopili v zvezo z Nemci v Slov. Bistrici, v Gor. Radgoni, v Šoštanj in drugod ter še danes delajo z njimi. To je bilo v korist demokratom, zato ni bilo narodno izdajstvo!

2. Pri volitvah v Trgovsko in obrtno zbornico v septembru lanskega leta so imeli demokrati na svoji kandidatni listi Nемец Gulda in Glaserja iz Maribora in Westena iz Celja. To seveda je bilo prav, ker je bilo v korist demokratom!

3. G. Vilko Weixl, načelnik gremija trgovcev in kandidat na demokratski listi za Maribor, je v septembru 1926 s svojim podpisom izjavil v »Taboru«, da je dopisoval s člani trgovskega gremija v Mariboru v nemškem jeziku in bo to storil tudi še naprej. S tem se po naziranju dr. Lipolda in drugih demokratov ni pregrešil zoper narodni značaj Maribora, ker je to storil seveda v prid demokratske stranke!

4. V srezu Maribor levi breg kandidira na demokratski listi tudi g. R. Smonig, ki je bil svojčas član Südmarke in Schulvereina, torej hud Nемец, ki je pri državno-zbornskih volitvah še bil čuvar nemške škrinjice. Pa kandidatura hudega Nemca Smoniga na demokratski listi za obmejni srez Maribor levi breg ni izdajstvo slovenske meje, če pa dr. Mühleisen v Mariboru kandidira na listi SLS, je pa to seveda grozno izdajstvo!

5. Gospodje demokrati so svojim zaveznikom v občinskem svetu radičevcem mirno izpregledali, ko so vzeli na dr. Novačanovo listo v okraju Prevalje Nемец Neunerja, župana marenberškega. To je bilo dovoljeno, dovoljeno pa ni, če SLS vzame na svojo listo Nемец.

Tako, gg. demokrati! Premišlujte zdaj gornje točke in odgovorite nam točno, brez ovinkarstva, ali ni tako kakor smo napisali. Mogoče pa bodete vendar prišli do prepričanja, da sme stranka SLS vsaj to storiti, kar ste vi že delali in še delate. Ali ne?!

ALI JE BIL SDS KANDIDAT SMONIG ČLAN SCHULVEREINA IN SÜDMARKE ALI NE.

G. Smonig iz Svečine, kandidat SDS za okraj Maribor levi breg, je blagovoliil v svojem odgovoru g. mariborskemu županu v »Taboru« in »Jutru« navesti tudi moje ime. Zato mu tudi javno odgovorjam: G. Smonig trdi da je »sicer res bil član Südmarke in Schulvereina, a to samo vsled tega, ker je bil prisiljen, da pa pri ustanovitvi omenjenih društev ni sodeloval. Koliko velja ta njegov zagovor, se vidi iz tega, da je bil g. Smonig na ustanovnem občnem zboru Schulvereina v Svečini v avgustu leta 1912 izvoljen v odbor. Ker je bil torej na ustanovnem občnem zboru voljen v odbor, je pri ustanovitvi Schulvereina sodeloval. Isto velja g'ede Südmarke. G. Smonig nadalje trdi, da je bil po prevratu vedno »neomadeževan« patriot in sicer, da je bil organiziran v SKS. Poglejmo si g. kandidata od te strani. Ali se spominja g. Smonig, da je bil enkrat pri volitvah v

skupščino celo varuh škrinjice nemške stranke? Vsaka stranka pa postavi za čuvarja svoje škrinjice svoje najzvestejše pristaše. Torej zopet dokaz, kakšen »navdušen« Slovenec je bil g. Smonig! In ali se še spominja nekih nemških letakov, s katerimi je bila Svečina takrat naravnost preplavljena? Ali še ve, kako so prišli v Svečino? Če je pa pozabil, naj si skuša malo osvežiti spomin.

Da bo pa javnost znala, kak navdušen patriot je g. kandidat sedaj, ko je član SDS in za katero stranko, kakor sam trdi, zastavlja vse »svoje sile«, navedem dogodek iz najnovejšega časa. Ali se še spominja g. Smonig na neki svoj nemški govor, ki ga je imel neko nedeljo v sredi septembra leta 1926 nekje na meji v Slatni v zasebni hiši pred neko družbo Nemcev iz Avstrije? Hočem navesti samo nekaj cvetk iz tega »patrijotičnega« govora: Rekel je, da sedanja meja ni prava, da te meje ni že lelo ljudstvo, ampak da mu je ta meja bila vsiljena in naj oni, to je Nemci, ne misljo, da nas ta meja loči, ampak da vse ljudstvo čuti in misli z njimi ter da pride čas . . . To je samo odlomek tega »patrijotičnega« govora SDS kandidata Smoniga. Celi govor pa je bil tak, da če ga g. Smonig objavi, se bo začel zanimati za njega g. drž. pravdnik. Celó s svojim najboljšim prijateljem g. Mohorjem sta imela v gostilni silno buren in zelo glasen nastop radi tega govora. Kandidat Smonig tega tajiti ne more.

Uradno ugotovljeno je, da se je gospod Smonig pri ljudskem štetju leta 1910 dal vpisati s celo svojo rodbino za Nемец. Pri Smonigu je zabeleženo: Umgangssprache: Deutsch. In pri zadnjem ljudskem štetju je javil števni komisarju g. nadučitelju Hauptmanu v Svečini zopet, da je nemške narodnosti in da je nemški jezik občevalni in materinski jezik njegove rodbine. G. Hauptman kot Slovenec pa je opozoril g. Smoniga: Saj vi vendar lepo slovensko govorite, zakaj se delate za Nемец? Če se je potem korigiralo g. Smoniga za Slovence, se je to zgodilo na inicijativo g. Hauptmana. To mi je pripovedal rajni g. Hauptman sam.

Toliko za danes, sicer pa g. Smonigu svetujem, naj pusti ljudi, ki nimajo z njegovo stvarjo nič opraviti, pri miru. Za vse, kar sem tu zapisal, imam dokaze v rokah. Če ima g. Smonig kaj korajže, naj me toži.

V Mariboru dne 4. januarja 1927.

Franjo Žebot, narodni poslanec.

SDS in bančno gospodarstvo.

SLAVENSKA BANKA IN DEMOKRATI.

Slavenska banka je bila denarni zavod, ki so ga vodili in imeli v rokah samostojni demokrati, kakor Praprotnik, Pribičević, dr. Žerjav in drugi. Slavenska banka je vsled slabega in brezvestnega gospodarstva in vsled tega, ker jo je demokratska stranka do skrajnosti izmzgavala v svoje namene, prišla v polom. Zapravili so pri banki vse denarice v znesku 100 milijonov dinarjev, nadalje 14 milijonov dinarjev rezervnega zaklada in povrh še okroglo 65 milijonov dinarjev vložnega denarja, torej skupno okrog 180 milijonov dinarjev. Po veliki ve-

čini zadene ta velikanska izguba ravno Slovence.

Da mariborski volilci spoznajo, kako se je pri Slavenski banki delil denar v politične in slične namene, jim podamo v naslednjih vrsticah poslovenjen izpisek iz zapisnika Slavenske banke v Zagrebu, ki se glasi:

a) Sklep št. 6, dne 15. maja 1923:

Sklene se staviti na breme bančne revizije g. dr. Gregorju Žerjavu, ministru n. r. za politične in kulturne namene znesek Din 500.000.— petstotisoč dinarjev.

g. dr. Milku Brezigarju znesek Din 500.000.— petstotisoč dinarjev za propagandne namene.

Imenovana gospoda nista dolžna banki predložiti obračuna o uporabi onih zneskov, temveč jih moreta uporabiti po lastni uvidnosti.

b) Iz sklepa št. 7 izvemo sledeče:

Dne 12. februarja 1923 je dvignil dr. Branko Arko znesek Din 125.000.—, ki je vknjižen na »izgube zavoda« pod naslovom »pojni stroški«. Ugotavlja se, da je ta znesek prispevek zavoda za demokratsko stranko v Zagrebu in je bil izplačan njenemu tajništvu.

Za Maribor interesanten pa je sklep št. 9, kjer beremo:

Dne 22. junija l. 1923: Sklene se na račun provizije nakazati pri podružnici (Slavenske banke) v Mariboru g. dr. Franu Lipoldu znesek Din 125.000 v kulturne in politične svrhe. Dr. Lipold nam o razdelitvi tega zneska ni dolžan polagati računa.

V zapisnikih banke stoji torej črno na belem, da je samo gg.: dr. Žerjavu in dr. Brezigarju v Ljubljani ter dr. Arkotu v Zagrebu in dr. Lipoldu v Mariboru, točej samim samostojnim demokratom, določila Slavenska banka v letu 1923 v politične, kulturne in propagandne namene nič manj kakor poldrugi milijon dinarjev. Seveda če je banka morala s tako težkimi milijoni podpirati tajništva in druge potrebe samostojnih demokratov, potem ni čudno, da jo je »vrag« vzela.

Na g. dr. Lipolda, podžupana mariborskega, pa si dovolimo staviti to-le ponižno vprašanje:

Vam je bil od Slavenske banke nakazan znesek Din 125.000.— v kulturne in politične namene. O razdelitvi tega zneska sicer banki niste dolžni položiti računa, pač pa bi mariborska javnost prav rada vedela, kdaj ste dvignili denar in v kake namene ste porabili ta denar, da bomo vedeli, kdo je živel v Mariboru na račun Slavenske banke.

Iz zgoraj navedenih izvlečkov iz bačnih zapisnikov pa zamorejo mnogoštevilni upniki Slavenske banke tudi posneti, kje jim je treba iskati prispevkov, da jim bo mogla banka izplačati vloge. Kdor je v letih sreče molzel banko in živel na njen račun, ta ji mora v dnevih nesreče priskočiti na pomoč. Molzla jo je do skrajnosti demokratska stranka, zato pa ji zdaj tudi naj pomagajo demokratski bogataši!

Vilicem iz Celja v premislek.

Kaj je z razpustom občinskega sveta in z imenovanjem gerentstva? Po odstranitvi opozicije je celjski občinski svet nesklepčen in je nahaja občina na ta način že par mesecev v brezpravnem stanju. Eventualnih sej, ki bi jih skli-

cal sedanji župan, se opozicija ne bo udeležila, ker je povedala že vse, kar je imela povedati. Za sprejetje proračuna je stavila opozicija »delovni večini« svoje pogoje, katere je pa ta odklonila in s tem provocirala razpust občinskega sveta. V interesu mestnih davkoplačevalcev je torej nujno potrebno, da prevzame mestno upravo gerent, ki bo lahko še pravočasno predložil v odobrenje v odseku že itak sprejet mestni mestni proračun. Dolžnost gospoda velikega župana bi bila, da to upeštevata in stori svojo dolžnost. V nasprotnem slučaju odklanja opozicija vsako odgovornost za eventualno škodo, ki bi nastala mestni občini radi zavlačevanja imenovanja gerenta.

Celjski občinski svet. Po prvih nastopih opozicije v našem občinskem svetu, so zagnali samostojni demokrati silen hrup. Mislili so, da bodo s kričanjem preslepili javnost, ko so pa uvideli, da njihovo kričanje ne najde odziva med treznimi celjskimi volilci, so utihnili. Lotili so se spletkarjenja med poedinci in moledovanja, da bi dobili svojega gerenta. Tozadevno so imeli več tajnih konferenc s svojimi protektorji in sedaj se na tihem nadejajo, da bodo, če že ne županovali, pa vsaj — gerentovali. Mi jim to upanje privoščimo, mislimo pa, da se bo kmalu razblinila njihova »večinska« slava. Sicer bi pa bilo tudi gerentovanje prej ali slej konec in potem tudi demokratskega gospodarstva na mestnem magistratu, kajti SDS »trdnjava« se je v Celju že davno porušila.

Demokrati priznavajo, da so skrahirali. V svojem časopisju in pred javnostjo se kažejo naši samostojni demokrati še vedno kot gospodarji celjskega mesta, na tihem pa že priznavajo, da je njihova politika skrahirala tako na magistratu kakor tudi glede volitev v oblasno skupščino. Te dni smo slišali zaupen pogovor dveh izmed vodilnih, ki sta si odkrito priznala, da ne bo mogoče rešiti niti županskega, niti poslanskega mesta. Nas to samospoznanje samostojnih demokratov iskreno veseli — ker je prvi korak k poboljšanju. SDS je mislila, da smo Celjani ovčice, ki se bodo dale vedno voditi od njenih volkov, pa se je kruto prevarila. Celjani spoznavajo, da je treba SES pokazati, da pri nas ni mesta za njeno politiko.

V boj proti demokratom!

1.

V mestu Celje

je škrinjica združenih protidemokratskih strank

prva!

V boj proti socijalistom!

Za mariborske volilce.

ZAKAJ SMO NAPRAVILI V MARIBORU SKUPNO LISTO Z RADIKALI IN NEMCI?

V Mariboru je naša stranka SLS vzela na svojo kandidatno listo za oblasno skupščino tudi po enega radikala in enega Nemca. Radikale zastopa dr. Ravnik, Nemce pa zastopa dr. Mühleisen, nosilec liste, ki stoji na prvem mestu, je pa naš župan gospod

dr. Leskovar. Kaj je bil vzrok, da smo vzeli na svojo listo tudi enega Nemca? Vzrokov za to je bilo več.

1. Mi smatramo oblasno skupščino za čisto navadno gospodarsko ustanovo, ki ima sklepati in govoriti samo o gospodarskih zadevah, da se izboljša naš gospodarski položaj, da se odstrani velikanska gospodarska kriza, ki nas vse tlači, da ne moremo živeti. Oblasna skupščina je zato tukaj, da ukrene vse potrebno v korist našega obrtnika in trgovca, našega delavca in kmeta. V oblasni skupščini ne bo nobenega narodnostnega boja, pač pa se bodo tam pretresala gospodarska vprašanja. Znano pa je, da so tudi Nemci v gospodarskih vprašanjih zelo dobro podkovani, zato nismo imeli nič proti temu, če na naši listi kandidira v gospodarsko skupščino poleg radikala tudi resen, gospodarsko dobro podkovan Nemec.

2. So Nemci sami izjavili, da se nikakor ne nameravajo udeleževati nacionalno, ampak da hočejo kot resni državljani le resno sodelovati na gospodarskem polju.

3. Ker imamo z Nemci v Mariboru skupno listo, niso Nemci nikjer v nobenem glavarstvu ali srezu postavili svoje lastne kandidatne liste. S tem so sami pokazali, da jim je le za gospodarsko delo, ne pa za nemško-nacionalno politiko.

To so gotovo poleg mnogih drugih zelo tehtni vzroki, ki so vplivali na stranko SLS, da se je v Mariboru z radikali in Nemci zvezala v svrhu skupne kandidatne liste. To postopanje naše stranke SLS mariborski volilci tudi odločno odobravajo in bodo to skupno listo dne 23. januarja brezpogojno volili kot najboljšo in najresnejšo gospodarsko listo.

ZAUPNIKI SLS SOGLASNO ODOBRIJO NAŠO LISTO!

Naši demokrati kričijo po »Jutru in »Taboru«, da pristaši SLS obsojajo našo listo, ki smo jo napravili skupno z radikali in Nemci. To je čisto navadna laž, ampak ravno nasprotno je res. Dne 23. decembra je sklicala SLS vse svoje mariborske zaupnike na shod, katerega so se zaupniki polnoštevilno udeležili. Bilo jih je nad 150, torej več, kakor če demokrati zbobnajo skupaj vse svoje pristaše in narodno-socialistične priveske. Na shodu zaupnikov so govorili gg.: dr. Jerovšek, župan dr. Leskovar, poslanec Žebot in mnogi drugi. Govorniki so zaupnikom natančno razložili, kako je prišlo do skupne liste z radikali in Nemci. Razkrinkali pa so tudi laži in hinavščino demokratov, ki trdijo, da je SLS izdala slovenski značaj Maribora, ker je vzela na svojo listo tudi Nemce. Zaupniki so z ogorčenjem obsodili demokratske lažnjivce in hinavce ter so soglasno in z navdušenjem odobrili skupno listo, na kateri kandidirajo: župan dr. Leskovar, dr. Ravnik in dr. Mühleisen. S soglasnim odobravanjem je bila sprejeta sledeča resolucija:

»Zbor zaupnikov SLS za mesto Maribor je na svojem zborovanju dne 23. decembra izdal poročilo o delovanju in taktiki kluba SLS v občinskem svetu, posebno pa g. župana dr. Leskovarja z odobravanjem na znanje. SLS kot predstavnica večine mariborskega prebivalstva se zahvaljuje g. županu in izreka celokupni delegaciji SLS v občinskem svetu za premišljeno, vzorno in

napredno gospodarstvo v mestni občini popolno zaupanje. Zahvaljujemo se našim zastopnikom za njihovo vztrajnost in neomahljivost ter za veliko socialno delo, ki se je izvršilo pod zaupanjem dr. Leskovarja. Z ozirom na postopanje SDS, NSS in SKS pred sprejetjem mestnega proračuna za leto 1927 izjavlja zbor zaupnikov, da odklanja SLS vsako odgovornost, če bo gospodarski, kulturni in socialni napredek mariborske občine trpel. SDS, NSS in SKS nosijo vso krivdo, ako se bodo gospodarske razmere v našem mestu še bolj poslabšale. Z ozirom na napade naših nasprotnikov na g. župana in na celo SLS radi naše kandidatne liste za volitve v oblastno skupščino izjavljamo, da odklanjamo vsako kuratelo, ki bi nam jo rada vsilila SDS in njeni novi zavezniki. Zbor zaupnikov sprejema soglasno in z velikim odobravanjem kandidatno listo, katere nosilec je naš načelnik in mestni župan dr. Leskovar.

Zaupniki so se torej z navdušenjem izrekli za taktiko SLS in so soglasno odobrili kandidatno listo. Seveda »Jutro« in »Tabor« ter mariborski demokrati bodo lagali še naprej, da volilci SLS v Mariboru obsojajo zvezo z radikali in Nemci. Volilci! Vrzimo dne 23. januarja vsi kroglice v drugo skrinjico, ki je skrinjica poštenja, svobode in požrtvovalnega dela za narod!

SLAB RAČUNAR.

Je tisti mariborski volilec, ki bo oddal svojo kroglico v skrinjico preperle samostalne demokratske stranke. Pred letom dni so samostalne demokratski agenti agitirali med ljudstvom: Naložite svoj denar v Slavenski banki. Mnogi so verjeli sladkim besedam »Jutra« in »Tabora«, a danes stiskajo pesti. Demokrati so jih spravili ob tisočake. Ljudje, ki so vlagali prihranke v Slavensko banko na Aleksandrovi cesti, so bili slabi računarji.

Se slabši računarji bodo tisti volilci v Mariboru, ki bodo 23. januarja volili kandidate demokratske stranke. Četudi so djali na listo za nekaj »aufpuce« g. Mohorka, jim vse to ne bo nič pomagalo. Propadli bodo. Iz računanja bodo dobili »nezadostno«.

Postaviti samostalne demokrate v kako javno korporacijo, se pravi, postaviti kozla za vrtnarja. Volilci mariborski, izognite se 23. januarja skrinjice propadle samostalne demokratske stranke in oddajte svojo kroglico za 2. volilno skrinjico, ki je naša!

Demokrati lažejo naprej. Brez laži pač demokrat ne more živeti. Laže pač celi dan in celo življenje če ne drugače, pa v svojih časopisih. Po Mariboru lažejo zdaj demokrati, da bo gosp. župan dr. Leskovar, če bo izvoljen v oblastno skupščino, v mestu Mariboru odložil mandat na ljubo Nemeu dr. Mühlheisnu. To je nesramna laž. Ako pride kak demokratski agitator in ti pove, da bo dr. Leskovar v mestu odložil mandat, mu lahko takoj zabrusiš v obraz, da je nesramen lažnjivec.

Demokrati si ne upajo v mestu Mariboru postaviti svojega pristaša za nosilca liste. Grdo so se spufali. Pri volitvah v oblastno skupščino so si izposodili nosilca liste pri Narodnih socialistih. Pa tudi g. Mohorko jih ne bo rešil. Kajti kdor vleče z demokrati, je pač tudi sam demokrat. Tako je, gospod Mohorko. Vas zelo pomiljujemo, da ste zašli v to obsovaženo družbo. Naša skrinjica v Mariboru je pa druga.

Pošteni narodni socialisti ne bodo volili demokratskega priveska g. Mohorka! Vsi resni narodni socialisti ogorčeni obsojajo zvezo med

demokratom dr. Lipoldom in med g. Mohorkom. Nikakor ne marajo takega kandidata, ki poljublja bič, s katerim so mariborski demokrati pod Pribičevičem topli nedolžne narodne socialiste. Zato pošteni možje iz narodno socialistične stranke pri volitvah ne bodo dali kroglice v demokratsko skrinjico. Rajši v vsako drugo, samo v demokratsko ne!

Narodne socialiste vse pomiljuje, ker služijo za »vorspan« demokratom, katerih nikdo ne mara. Ali so narodni socialisti že pozabili, kako kruto so ravnali z njihovimi pristaši naši demokrati pod Pribičevičem? Ali nič več ne vejo, da so nasilni demokrati g. prof. Ribariča svojčas pregnali v Srbijo? Ali jim ni znano, da so bili na prognanski listi tudi prof. dr. Pečovnik, profesor Bračun in drugi? Slišali smo nadalje, da je v tistih časih nasilnega demokratskega preganjanja tudi sedanji nosilec demokratske liste g. Mohorko že po vsem životu trepetal, ker so ga demokrati hoteli spraviti v Srbijo. Gospod kandidat Mohorko! Povejte nam odkrito, ali ste takrat iskali pomoči pri radikalih? In zdaj delate štafazo tistim, ki so vas pregnjali, in poljubujete šibo, ki vas je takrat tepla. To je pa že vendar več kot zanimivo.

Spreobrnjenje g. Tumpeja. Med tistimi, ki so polni svetega ogorčenja nad »narodnim izdajstvom« SLS in NRS, se nahaja tudi znani vodja narodnih socialistov, gospod Tumpej. Ogorčenje tega gospoda je tako veliko, da mu daje duška celo v javnih izjavah v »Taboru« in v »Jutru«. Čudno, prečudno, kako naglo se je gospod Tumpej spreobrnil, kako naglo je prišel od blagoslavljanja do preklinjanja ene in iste zveze. To se je zgodilo, še predno je petelin trikrat zapel. Dober teden dni pred njegovim svetim ogorčenjem, smo namreč videli istega gospoda Tumpeja v neki tukajšnji kavarni, kjer se je pogajal z zastopnikom NRS radi skupnega nastopa SLS, NRS, NSS. Opazovali smo ga in videli, da ni bil prav nič ogorčen nad tem, da se vzamejo v to zvezo tudi naši Nemci; nasprotno je tako zvezo odobral, zahteval pa, da se drugi kandidat na tej listi prepusti njegovi stranki. Ko se mu je pa povedalo, da NSS ne more dobiti drugega kandidata, ga je obšlo nenadno spoznanje, da je treba biti ogorčen nad takim nečuvnim »narodnim izdajstvom«, kakor je bila nekoč ogorčena tista znana lisica nad — kislim grozdjem.

V očigled oblastnim volitvam.

PRIDRUŽIMO SE ZMAGOVALCEM!

Sigurno je, da bo Slovenska ljudska stranka zmagala po vseh volilnih okrajih v Sloveniji z ogromno večino. Moč naše organizacije je nezlomljiva. Tudi mesta se bodo letos pridružila naši skupni zmagujoči fronti. O tem ni nobenega dvoma. V oblastni skupščini mariborski bo odločala Slovenska ljudska stranka.

V Mariboru sta se naši stranki v tem volilnem boju pridružili še dve stranki: radikalna in nemška gospodarska stranka. Nismo pisali pismenega sporazuma, ampak podali smo si roke, da gremo skupaj vsi, ki hočemo pošteno gospodarstvo, medsebojno spoštovanje in bratoljubje.

Zmaga nam je v Mariboru zasigurana! In sicer sijajna zmaga! Kdor hoče biti 23. januarja pri zmagovalcih, ta naj voli z nami. Vse kroglice poštenih mariborskih volilcev v drugo skrinjico, ki je naša.

Kdor bo vrgel svojo kroglico 23. januarja v mestu Maribor v prvo, tretjo ali četrto skrinjico, se bo po 23. januarju kislil držal.

Zatorej kličemo Mariborčanom že danes:

Pridružite se zmagovalcem!

Volilna geometrija in rezultati dosedanjih volitev. Pred vsakimi volitvami se navadno de-

lajo računi, da bi se na ta način dobili rezultati, ki bi pokazali, koliko glasov lahko dobi posamezna lista. Taki računi se delajo tudi sedaj, samo da večina pozablja na zelo važno določbo zakona o volitvi oblastne skupščine, ki določa, da liste, ki ne dosežejo vsaj dvetretjini glasov količnika, sploh ne pridejo v poštev. Za mesto Maribor je ta določba izredno velike važnosti. Če premostrimo vse dosedanje volitve v Mariboru, bodisi skupščinske, bodisi občinske, vidimo, da je število oddanih glasov skoro vedno enako in znaša okrog 5500. Pri sedanjih volitvah imamo v Mariboru štiri liste. Prvo listo so vložili socialisti, ki so dobili pri dosedanjih volitvah navadno od 800 do 900 glasov. Pri sedanjih volitvah so socialisti združeni tudi s takozvano Bernotovo skupino in s komunisti, ki pa so doslej dobili komaj po 200 do 300 glasov. Če bi glasovali za sedanjo skupno listo res vsi socialisti, komunisti in Bernotovci, bi dobila ta lista od 1000 do 1100 glasov. Ker pa izjavljajo mnogi Bernotovci in komunisti že sedaj, da se je napravil ta sporazum brez njihove vednosti in tudi na listi ni njihovih zastopnikov, je čisto gotovo, da socialistična skrinjica ne dobi tako velikega števila kroglic. Tretja lista je lista Davidovičevcev, radičevcev in enega dela narodnih socialistov. Pri zadnjih volitvah so dobili radičevi okrog 700 glasov in če prištetemo še kakih 300 glasov Davidovičevcev in narodnih socialistov (kar je pa šteto zelo visoko), bi mogla dobiti ta lista v najugodnejšem slučaju 1000 glasov. Četrta lista je lista SDS in njenih kompanjov. Pri zadnjih volitvah je dobila SDS v Mariboru okrog 800 glasov, všteti so pa tu tudi glasovi takratnih radikalnih in kmetskih disidentov, ki bodo sedaj odpadli. Narodni socialisti so dobili zadnjič pod firmo »bratskega sporazuma« okrog 600 glasov, odpadejo pa sedaj vsi Davidovičevi in neodvisni ter znaten del onih narodnih socialistov, ki so ostali zvesti svojemu programu in obsojajo paktiranje z SDS. Ker so Orjunaši tudi že zadnjič, skoro vsi glasovali za SDS, odnosno za dr. Pivka, ne bo njihovo oficijelno sodelovanje SDS čisto nič spremenilo starega stanja in sme računati ta lista v najugodnejšem slučaju na 900 do 1000 glasov. Naša skupna lista, katero sestavljajo SLS, NRS in NGS, dobi po rezultatu zadnjih volitev okrog 2300 do 2400 glasov. Tako bi bilo stanje rezultatov v najugodnejšem slučaju za ostale tri liste in v najneugodnejšem za našo skupno listo. Pri tem številu skupnih oddanih glasov znaša količnik približno 1800 glasov, dvetretjinski količnik približno 1200 glasov. V poštev pride v tem slučaju samo naša lista, ker druge ne dosežejo niti dvetretjinskega količnika in izvoljeni so vsi trije naši kandidati. Po razpoloženju, ki vlada med našimi volilci je pa že danes gotovo, da dobi naša lista veliko več glasov kakor smo zgoraj navedli; istotako gotovo je pa tudi, da ne dobi nobena od ostalih list preko 1000 glasov. To so suhe številke, zato razumemo, zakaj so naši nasprotniki tako silovito — ogorčeni.

SDS volilna matematika. Prečudovite matematike ima naša slavna SDS v Mariboru. Pred njihovo modrostjo bo obledela celo slava Črnogorcev, ki so rekli, da jih je skupaj z Rusi sto milijonov. Tako smo slišali te dni, kako je neko esdesarsko omizje preštevilo svoje zveste in jih naštel celih 3000. Računalo je namreč takole: 800 glasov bo dala SDS, 600 NSS, 800 Orjuna in 800 Sokol, skupaj — 3000. Mi jim k temu samo čestitamo, ker blagor onim, ki verujejo in še večji blagor onim, ki so ubogi na duhu.

Koliko poslancev dobi SDS v mariborski oblasti? Iz verodostojnega vira doznavamo, da računa SDS v mariborski oblasti na 8 poslancev in sicer pošljejo v SDS klub po enega zastopnika: SDS, Orjuna, Sokol, Zveza kulturnih društev, Slavenska banka, g. Smonig in g. Westen. Radi večje enotnosti pri nastopanju na sejah oblastne skupščine, bo pa zastopala vseh osem poslancev le ena oseba. — Če jih bo?